

World Fengur

AVAA ISLANNINHEVOSTEN MAAILMAN

TEKSTI: SAARA NIEMI, PIIRROS: MINNA PAANANEN

World Fengur on islanninhevosten kansainvälinen Internet-tietokanta. Kokeilemalla ja hakuheitoja yhdistelemällä siitä löytyy lähes loputtomasti tietoa islanninhevosista ja niiden jalostuksesta.

Tietokanta on syntynyt Islannin viljelijäjärjestö BÍ:n ja islanninhevosten katojärjestö FEIF:n yhteistyönä. Se sisältää FEIF:n jäsenjärjestöjen tallentamia suku-, näyttely- ja kilpailutietoja, indeksejä, kuvia ja videoita.

Islanninhevosten yhteinen tietokanta viettää tänä vuonna 20-vuotispäiväänsä. Alkuperäinen Fengur-järjestelmä syntyi 1991 ja toimi aluksi vain BÍ:n sisäverkossa. Kanta sisälsi tuolloin vain 9 000 hevosten tiedot. Vuosina 1995–1997 Fen-

guria alettiin myydä kasvattajille DOS-ohjelmalla. Se oli tallennettu 20 isolle levykkeelle eli lerpulle, joilta ohjelma piti kopioida kotikoneelle.

Ensimmäinen internet-tietokanta Verdrarfengur avautui verkossa 1997. Suku- ja jälkeläistietojen lisäksi se tarjosi hevosten jalostusarvonennusteet. Vuotta myöhemmin kanta julkaistiin Windows-ohjelmalla nimellä Íslandsfengur. Nyt mukaan pääsivät tuhansien hevosten kuvat.

Kun nykyinen World Fengur esiteltiin Itävallan MM-kilpailuissa 2001, kanta sisälsi 150 000 hevosta. Kieliversiot ja tiedot ovat täydentyneet vähitellen, ja mukaan ovat päässeet myös World Ranking-kilpailujen tulokset. World Fengur on islanninhevosten virallinen alkuperäiskantakirja, jonka tietoja myös Suomen Hippoksen rekisteri käyttää hyväkseen.

World Fengurin käyttöliittymään kirjaututaan internetissä osoitteessa www.worldfengur.com. Rajaton käyttöoikeus sisältyy islanninhevostyöryhmittymän jäsen-

maukseen. Oikeus on voimassa, kunnes seuraavan vuoden jäsenmaksu erääntyy.

Uudet jäsenet saavat WF-käyttäjätunnuksensa jäsenihteeriltä. Ulkopuoliset voivat ostaa World Fengurista lukuaitia vuodeksi (69 €) tai puoleksi vuodeksi (50 €). Lukuaitatilaus aukeaa etusivulta klikkaamalla Britannian lippua.

Indeksejä, kuvia, videoita

Tietokanta toimii pitkään islannin-, saksan- ja englanninkielisenä, mutta nykyisin sitä voi käyttää myös suomeksi ja muilla kielillä.

World Fengur ja Suomen Hippoksen rekisteri ovat erilliset järjestelmät. Suomessa hevospassit tulostaa Suomen Hippos omasta järjestelmästänsä. Islanti, Ruotsi, Norja ja Tanska taas tulostavat passit suoraan World Fengurin tiedoista, ja myös astutus- ja varsomistiedot merkitään suoraan WF:iin.

WF:iin merkittyä hevosta ei löy-

dy Hippoksen Heppa-tietokannasta, jos eläintä ei ole erikseen rekisteröity Suomeen. Myös vanhoja hevosia puuttuu Heppasta, vaikka ne olisi rekisteröity World Fenguriin ja Hippokseen. Kotimaiset varsat, jotka rekisteröidään Hippokseen, merkitään kuitenkin automaattisesti World Fenguriin.

Kanta sisältää kaikkien rekisteröityjen ja puhdasrotuisten islanninhevosten perustiedot. Niitä ovat esimerkiksi polveutuminen, kansainvälinen ID-numero, syntymäpaikka ja -vuosi, kasvattaja, väri, mahdolliset jälkeläiset ja mikro-sirun numero.

World Fengur laskee joka hevoselle jalostusarvonennusteen eli BLUP:iin. Se kertoo oletusarvoja hevosen rakenteesta ja ratsastusominaisuuksista. BLUP-indeksit kuvaavat, millainen hevosen perimä on eli kuinka hyviä tai huonoja jälkeläisiä eläin keskimäärin pystyy jättämään. Indekseihin vaikuttavat sekä hevosen omat että sukulaisten näyttelytulok-

set: vanhemmat, täys- ja puolisisarusukset ja ennen kaikkea jälkeläiset vaikuttavat BLUP-lukuihin.

Tietokanta sisältää myös kuvia ja videoita. Suomessa on suunniteltu, että näyttelyssä arvosteltu suomalaishevonen voisi tulevaisuudessa saada kuvansa maksutta mukaan. Muiden kuvallisyyden pyysi maksullisena.

Huvia ja hyötyä

Tietokanta tarjoaa sekä huvia harrastajalle että hyötyä ammattimaiselle kasvattajalle. Oman tai tutun hevosen suvusta voi löytyä yhteys vaikka maailmamestariin. Hevonen on ehkä saanut jälkeläisiä tai kerännyt näyttely- tai kilpailutuloksia aiemmilla omistajillaan. Kasvattaja taas yhdistelee tammansa tietoja eri oriiden kanssa, pohtii indeksejä ja vertailee jälkeläisnäyttöjä.

World Fengur valottaa näyttelytietoja sekä etukäteen että tapahtuman aikana.

Ennen näyttelyä kanta kertoo ilmoitetut hevoset esittäjineen. Näyttelypaikalla pisteet tallennetaan reaaliajassa heti arvostelun jälkeen, ja kuka tahansa voi selata niitä kotonaan. Varsa-arvosteluja ei tallenneta, vaan World Fengur sisältää vain kokonaisarvostelut sekä kolmi- ja nelivuotiaiden rakennearvostelut.

Kannasta voi etsiä tietoa myös yleisimmistä islanninhevosten nimistä. Jos haluat tietoa vaikkapa nimestä Freyja, tee hevoshaku tällä nimellä. Klikkaa mitä tahansa tuloslistan hevosta, ja saat esiin hevosen perustiedot. Freyjanimestä avautuu selitesivu, joka kertoo kolmella kielellä Freyjan tarkoittavan rakkautta, kauneutta ja hedelmällisyyden jumalataria.

Rekisterinpitäjät päivittävät tietoja

World Fengurin tietoja ei pääse sormeilemaan kuka tahansa. Esimerkiksi Suo-

messä asuvien tai syntyneiden hevosten tietoja voi muuttaa vain maamme rekisteripitäjä, käytännössä jalostusvaliokunta tai jäsen sihteeri. Korjattavista tiedoista voi ilmoittaa jalostusvaliokunnalle.

Islannista vietyjen tai sen ulkopuolella syntyneiden hevosten sukujuuret ulottuvat aina Islantiin saakka, ja vain puhdasrotuiset hevoset rekisteröidään järjestelmään. Näin tiedot pysyvät luotettavina. Puutteita ja virheitä saattaa löytyä lähinnä väreistä sekä olinpaikka- ja omistajatiedoista. Vain Islannista tulneiden hevosten viennit päivittyvät ajan tasalle. Siirrot muiden maiden välillä saattavat vaatia erillisen päivityksen.

Omistajatietojen korjaaminen vaatii omistajan suostumuksen. Suomen henkilösuojalain mukaan nimeä ei saa julkaista ilman erillistä suostumusta, kun kyse on omaisuudesta. Omistajuudesta pitää esittää riittävät todisteet: joko tieto Suomen

Hippoksen rekisteristä tai muu lainvoimainen paperi. Omistajatietojen muutokset ovat maksullisia.

Miten järjestelmää käytetään?

World Fenguriin kirjaututaan omilla käyttäjätunnuksilla. Kirjautuminen avaa suomenkielisen valikon, josta voi hakea tietoa hevosista, ihmisistä, näyttelyistä ja BLUP-indekseistä. Englanninkielinen käyttöopas aukeaa linkistä Introduction.

Suosituimpia hakukohteita ovat hevosten perustiedot. Pelkällä etunimellä saattaa löytyä liikaakin tuloksia: esimerkiksi Freyja-nimellä ruudulle lävähää 2 000 Freyjaa. Loput jäävät näkymättä, sillä kanta rajaa hakutulokset kahteen tuhanteen osumaan.

Laaja haku rajaa hakuehtoja niin, että oikea yksilö löytyy helposti. Varmimmin hevonen löytyy ID-numerolla, mutta yh-

denkin numeron virhe voi hakea kannasta väärän hevosen.

Kasvattajia palvelee Virtual Mate Selection -haku, johon tarvitaan tamman ja oriin ID-numerot. Niiden perusteella haku rakentaa kuvitteellisen varsan sukutaulun ja laskee BLUP-indeksit tälle yhdistelmälle. Tuloksista löytyy myös värvaihtoehtoja todennäköisyyksineen, mutta tiedot eivät ole luotettavia, koska isän ja emän värimerkinnöissä esiintyy yleisesti virheitä.

Näyttelyn osallistujalistat ja tulokset löytyvät Näyttelyt-haulla. Maavalikon kautta aukeaa lista Suomen näyttelyistä vanhimhasta viimeisimpään. Oikean näyttelyn hevoslistasta pääsee edelleen hevosten perustietoihin. Arvostelun sanalliset kommentit on piilotettu näyttelyarvostelun tulostuksen esikateluun. Ne aukeavat klikkaamalla arvosteluvun Tulosta-painiketta. ■

Surffaa sukuja: worldfengur.com, heppa.hippos.fi

BREEDERS FACE RECESSION

The effects of the 2008–2009 recession are starting to show in Finnish horse breeding. Sales have been close to a standstill over the winter, and it has been uncommonly difficult for many breeders to get their youngstock sold.

– I couldn't afford to breed my mares last summer, as their previous foals remained unsold, says small-scale breeder and livery yard owner Sanna Paloheimo.

– Sadly I'm not the only one with Icelandics who has been forced to leave quality mares unbred. I feel sincerely sorry for other breeders who haven't been able to sell their youngstock. There are nice first- and second-prize mares who will not

foal this year or the next summer because the horse market has been at a standstill.

Young horse trainer and horse dealer Jenni Kurki has also noticed the problem in her line of work. Kurki reminds buyers that Finnish-bred Icelandics are worth checking out, as their background is known and they face a notably smaller risk of sweet itch than imports from Iceland. Finnish breeders produce both nice family horses and promising competition prospects.

– If a Finnish Icelandic has been started by a professional, the horse is most likely well trained for its age, Kurki says.

Johanna Viitanen

TOP STALLION SOLD TO GERMANY

Finland's top stallion Bragi frá Aurturkoti was sold and exported mid-March. His new owner is Andreas Trappe from the farm Lindenhof in northwest Germany.

– Bragi was never for sale, but Andreas saw him in the breeding show last spring, and it was there we first discussed the sale, says Liisa Leppänen, seller of the first-prize stallion.

– I kept turning down the offers, but in the end six-figure sums were mentioned. I was forced to set aside my feelings and start considering the offer.

Letting go was exceptionally hard for Leppänen, a horse dealer by profession. – I trained Bragi myself, which made me very fond of him. The sale was one of the hardest decisions of my life, as I

was possibly selling away the very peak of my riding career too.

The stallion, bred by Páll Bragi Hólmarsson and Hugufrún Jóhannsdóttir in Iceland, stood for stud for two seasons in Finland. In 2009, the grey was shown in hand as a four-year-old. He scored 8,46 points for conformation and was licensed to breed five mares.

In 2010, Bragi was shown both ridden and in hand. His conformation points rose to 8,53, the best score in Finnish shows this far. His riding abilities earned him 7,90 points and a total score of 8,15. Two colts and two fillies by Bragi were born last summer, and the stallion served another 31 mares.

Saara Niemi

AN ICELANDIC COMPETES IN CARRIAGE DRIVING

Late March saw what was probably the first Icelandic horse in a Finnish carriage driving competition.

Liisa Leppänen brought her mare Lísá frá Eystri-Hól to Urjala for two regional classes in obstacle cone driving. In these classes, the carriage must pass between two cones without touching them or making the balls on top of the cones bounce off. There are 16 obstacles in each class, the space between them only 35 or 25 centimeters wider than the carriage, respectively.

Liisa and Lísá got an official result in both classes. – It was the fifteenth time Lísá was being driven, and we only practised a couple of times with cones. The horse behaved well and I was pleased with her performance, Leppänen says.

Lísá is a ten-year-old judged mare. Last summer, Leppänen and her five-gaited mare represented Finland in the Nordic Championships for Icelandic horses.

Saara Niemi

Hyvää hevosille

PIKIÖLJY

vaik'ois keskeltä poikki
vanha pohjalainen sananlasku

ennen jälkeen

Hyvää hevosille sukupolvesta toiseen, esim. ihottumien hoitoon ja ennaltaehkäisyyn.

Myynti: Agrimarketit, alan liikkeit ja luontaistuotekaupat

Tervaskanto Tuotteet, luonnollisesti.

Valmistus ja markkinointi
Tervaskanto Marketing | Valkeakoski
puh. 0400 631 991 | fax 03 265 4535
www.tervaskanto.fi | info@tervaskanto.fi

TERVASKANTO TUOTTEET

Back on Track®

Welltex on ainutlaatuinen tekstiili jolla on suotuisa vaikutus lihas- ja nivelvaivoihin. Welltex heijastaa kehon oman lämmön takaisin lihaksistoon lisäten verenkiertoa. Welltex-tuotteet estävät lihasvaurioiden syntyä lämmittämällä lihaksia ennen ja jälkeen suorituksen.

Welltex® backontrack.fi